

ระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุด

ว่าด้วยการดำเนินคดีอาญาของพนักงานอัยการตามกฎหมายว่าด้วยมาตรการของฝ่ายบริหาร
ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

พ.ศ. ๒๕๕๗

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยกำหนดให้พนักงานอัยการมีอำนาจหน้าที่ตามที่บัญญัติในรัฐธรรมนูญและตามกฎหมายว่าด้วยอำนาจและหน้าที่ของพนักงานอัยการและกฎหมายอื่น และให้พนักงานอัยการมีอิสระในการพิจารณาสั่งคดีและการปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปโดยเที่ยงธรรม และกฎหมายว่าด้วยองค์กรอัยการและพนักงานอัยการ กำหนดให้พนักงานอัยการมีอำนาจและหน้าที่ในคดีอาญาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาและตามกฎหมายอื่นซึ่งบัญญัติว่าเป็นอำนาจและหน้าที่ของพนักงานอัยการ หรือสำนักงานอัยการสูงสุด ดังนั้น เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานอัยการต้องเป็นไปตามหลักนิติธรรม และคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ และเสรีภาพของบุคคลตามบทบัญญัติของกฎหมาย จึงสมควรให้มีระเบียบว่าด้วยการดำเนินคดีอาญาของพนักงานอัยการตามกฎหมายว่าด้วยมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๔ วรรคหนึ่ง (๒) และวรรคสาม ประกอบมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรอัยการและพนักงานอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓ อัยการสูงสุดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการอัยการ จึงออกระเบียบ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุดว่าด้วยการดำเนินคดีอาญาของพนักงานอัยการตามกฎหมายว่าด้วยมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๗”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในระเบียบนี้

“พนักงานอัยการ” หมายความว่า ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งพนักงานอัยการตามกฎหมายว่าด้วยองค์กรอัยการและพนักงานอัยการ

“หัวหน้าพนักงานอัยการ” หมายความว่า อัยการพิเศษฝ่ายที่รับผิดชอบการดำเนินคดีอาญาประจำศาลชั้นต้นหรืออัยการจังหวัดที่รับผิดชอบในการดำเนินคดี

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายคดีอาญา หรือสำนักงานอัยการจังหวัด

“การดำเนินคดี” หมายความว่า การดำเนินการเกี่ยวกับคดีอาญา ตามอำนาจและหน้าที่ของพนักงานอัยการ

“เจ้าหน้าที่ของรัฐ” หมายความว่า เจ้าหน้าที่ของรัฐ ตามกฎหมายว่าด้วยมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

“คณะกรรมการ ป.ป.ท.” หมายความว่า คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ ตามกฎหมายว่าด้วยมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

“อัยการศาลสูง” หมายความว่า พนักงานอัยการผู้มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบการดำเนินคดีอาญาชั้นอุทธรณ์และฎีกาภายในเขตท้องที่ที่รับผิดชอบ

ข้อ ๔ ให้อัยการสูงสุดมีอำนาจตีความและวินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบนี้

ข้อ ๕ เมื่อสำนักงานได้รับสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ท. ที่กล่าวหาเจ้าหน้าที่ของรัฐ ให้สำนักงานลงรับในสารบบความคดีอาญา ส.๑ (ป.ป.ท.) ต่างหากจากคดีสำนวน ส.๑ ทั่วไป ให้หัวหน้าพนักงานอัยการจ่ายสำนวนแก่พนักงานอัยการ เพื่อดำเนินการต่อไป หากไม่อยู่ในเขตอำนาจของสำนักงาน ให้คืนสำนวนไปยังคณะกรรมการ ป.ป.ท. เพื่อส่งสำนักงานที่มีเขตอำนาจต่อไป

ข้อ ๖ เมื่อได้รับสำนวนการไต่สวนข้อเท็จจริง รายงาน เอกสาร และความเห็นของคณะกรรมการ ป.ป.ท. แล้ว ให้พนักงานอัยการตรวจพิจารณาและทำความเข้าใจตามลำดับชั้นถึงหัวหน้าพนักงานอัยการเพื่อพิจารณาสั่ง หากเห็นควรสั่งฟ้องให้เสนอความเห็นพร้อมร่างคำฟ้องด้วย

หากพนักงานอัยการพิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อเท็จจริง รายงาน เอกสารหรือความเห็นของคณะกรรมการ ป.ป.ท. ที่ส่งมาให้พนักงานอัยการยังไม่สมบูรณ์พอที่จะดำเนินคดีได้ ให้ทำความเข้าใจระบุข้อที่ไม่สมบูรณ์โดยให้ระบุข้อไม่สมบูรณ์ให้ครบถ้วนในคราวเดียวกัน เสนอหัวหน้าพนักงานอัยการพิจารณา เมื่อหัวหน้าพนักงานอัยการเห็นชอบด้วยก็ให้มีหนังสือแจ้งให้คณะกรรมการ ป.ป.ท. ทราบเพื่อไต่สวนข้อเท็จจริงเพิ่มเติม

ในกรณีจำเป็นที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. กับอัยการสูงสุดตั้งคณะทำงานร่วมกันเพื่อไต่สวนข้อเท็จจริงเพิ่มเติม ให้พนักงานอัยการที่ได้รับมอบหมายจากอัยการสูงสุดเป็นคณะทำงานร่วมกันดำเนินการดังกล่าว

กรณีหัวหน้าพนักงานอัยการมีคำสั่งไม่ฟ้อง ให้แจ้งคำสั่งและส่งเรื่องไปยังคณะกรรมการ ป.ป.ท. แต่หากคณะกรรมการ ป.ป.ท. มีมติยืนยันให้ฟ้องและส่งเรื่องมายังอัยการสูงสุด เพื่อพิจารณาวินิจฉัย กรณีอัยการสูงสุดมีคำสั่งให้ฟ้อง ให้พนักงานอัยการยื่นฟ้องต่อศาลที่มีเขตอำนาจ กรณีอัยการสูงสุดมีคำสั่งไม่ฟ้อง ให้แจ้งคำสั่งคณะกรรมการ ป.ป.ท. ทราบ คำสั่งของอัยการสูงสุดเป็นที่สุด

ข้อ ๗ การพิจารณาฐานความผิด ย่อมพิจารณาจากการกระทำที่ได้กล่าวหาผู้ถูกกล่าวหา พนักงานอัยการจะพิจารณาแต่เฉพาะฐานความผิดที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. ได้แจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ และมีความเห็นไว้เท่านั้นไม่ได้ หากการกระทำที่กล่าวหาเป็นความผิดฐานอื่นด้วย ให้พนักงานอัยการพิจารณาสิ่งคดีในความผิดฐานอื่นนั้นด้วย แต่ก่อนสิ่งคดีให้พนักงานอัยการแจ้งให้คณะกรรมการ ป.ป.ท. ดำเนินการในเรื่องการแจ้งข้อกล่าวหาให้ครบถ้วนเสียก่อน

ในกรณีที่พนักงานอัยการเห็นควรสั่งไม่ฟ้องในบางข้อกล่าวหาที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. แจ้งมา ให้ดำเนินการตามวรรคหนึ่ง

ข้อ ๘ การบรรยายฟ้อง ให้พนักงานอัยการยึดหลักตามมาตรา ๑๕๘ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และต้องมีข้อความเป็นการกล่าวหาเกี่ยวกับเรื่องการกระทำความผิด ต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการตามประมวลกฎหมายอาญา หรือตามกฎหมายอื่น

ข้อ ๙ เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ท. ส่งสำนวนให้พนักงานอัยการพิจารณาดำเนินการ ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหามาพบพนักงานอัยการตามกำหนด ให้พนักงานอัยการฟ้องผู้ถูกกล่าวหาที่มาพบ พนักงานอัยการต่อศาลที่มีเขตอำนาจ โดยไม่ต้องรอผู้ถูกกล่าวหาอื่นที่ไม่มาพบตามกำหนดหรือยัง จับตัวไม่ได้แล้วแต่กรณี

ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องควบคุมตัวหรือปล่อยตัวชั่วคราว ให้พนักงานอัยการทำความเข้าใจ เสนอตามลำดับขั้นถึงหัวหน้าพนักงานอัยการเพื่อพิจารณาสั่ง

ข้อ ๑๐ กรณีที่พนักงานอัยการมีคำสั่งฟ้อง ให้มีหนังสือแจ้งผู้ถูกกล่าวหามาพบพนักงาน อัยการตามวันเวลาที่กำหนด หากผู้ถูกกล่าวหาไม่มาพบพนักงานอัยการตามกำหนดเพื่อจะฟ้องคดี ให้พนักงานอัยการแจ้งพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจที่มีเขตอำนาจเหนือท้องที่ที่ผู้ถูกกล่าวหา มีภูมิลำเนาหรือที่อยู่เป็นผู้ดำเนินการเพื่อให้ได้ตัวผู้ถูกกล่าวหามาฟ้อง ทั้งนี้ ให้แจ้งไปด้วยว่า ผู้บังคับบัญชา หรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ถูกกล่าวหา พนักงานฝ่ายปกครอง หรือตำรวจดังกล่าว มีอำนาจร้องขอต่อศาลที่มีเขตอำนาจเหนือท้องที่นั้นให้ออกหมายจับได้

ในกรณีที่มีการจับกุม ให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจส่งตัวผู้ถูกจับพร้อมทั้งบันทึกการจับ ไปยังศาลแล้วแจ้งให้พนักงานอัยการทราบภายในสี่สิบแปดชั่วโมง เพื่อฟ้องคดีต่อศาลที่มีเขตอำนาจ ต่อไป หากฟ้องไม่ทันภายในกำหนดให้ขออำนาจศาลฝากขังต่อไป ทั้งนี้ ให้นำบทบัญญัติเรื่องการจับ การขังและการปล่อยตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาใช้บังคับ

ข้อ ๑๑ เมื่อศาลชั้นต้นหรือศาลอุทธรณ์อ่านคำพิพากษาหรือคำสั่งแล้ว ให้พนักงานอัยการเจ้าของสำนวนเสนอสำนวนพร้อมด้วยรายงานการคดีตามแบบ อ.ก.๑๓ และความเห็นตามแบบ อ.ก.๑๔ รวมทั้งคำพิพากษา คำพยานโจทก์จำเลย และเอกสารต่าง ๆ ที่จำเป็น เสนอความเห็นต่อหัวหน้าพนักงานอัยการ เพื่อให้หัวหน้าพนักงานอัยการทำความเห็นและส่งสำนวนไปยังอัยการศาลสูงเพื่อพิจารณาสั่ง

คดีที่จำเลยอุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่ง หรือยื่นคำแก้อุทธรณ์ หรือคำแก้ฎีกา ให้พนักงานอัยการผู้รับมอบหมายเสนอสำเนาอุทธรณ์หรือสำเนาฎีกา สำนวนพร้อมด้วยรายงานการคดีตามแบบ อ.ก.๑๓ ต่อหัวหน้าพนักงานอัยการ ให้หัวหน้าพนักงานอัยการส่งสำเนาไปยังอัยการศาลสูงเพื่อพิจารณาสั่ง

เมื่ออัยการศาลสูงมีคำสั่งอุทธรณ์ ฎีกา หรือแก้อุทธรณ์ หรือแก้ฎีกาแล้ว ให้เป็นผู้รับผิดชอบในการทำคำฟ้องอุทธรณ์ คำฟ้องฎีกา คำแก้อุทธรณ์ หรือคำแก้ฎีกา แล้วดำเนินการยื่นต่อศาลภายในระยะเวลาตามกฎหมาย

ข้อ ๑๒ กรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาเป็นข้าราชการทหาร ในการดำเนินคดีอาญาตามกฎหมายว่าด้วยมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ให้พนักงานอัยการเป็นผู้ฟ้องคดีโดยถือเป็นอัยการทหารตามกฎหมายว่าด้วยพระธรรมนูญศาลทหารหรือจะมอบหมายให้อัยการทหารเป็นผู้ฟ้องคดีแทนก็ได้ ทั้งนี้ ให้นำระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุดว่าด้วยการดำเนินคดีอาญาของพนักงานอัยการ ในส่วนการดำเนินคดีและการปฏิบัติกรณีทหารถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดอาญามาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๑๓ ในกรณีที่ระเบียบนี้มีได้กำหนดไว้ ให้นำระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุดว่าด้วยการดำเนินคดีอาญาของพนักงานอัยการมาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๑๔ ให้อัยการสูงสุดรักษาการตามระเบียบนี้ และให้มีอำนาจออกประกาศ คำสั่ง หลักเกณฑ์และวิธีการเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๗

อรรถพล ไท่สุว่าง

อัยการสูงสุด